

4. Не згвалтуванням єдиним. [Електронний ресурс] // ІНФОРМАТОР. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://informator.news/ne-zgvaltuvannjam-jedynym-u-merezhi-nahadaly-pro-zlochyny-hasydiv-v-umani/>

Б. Воят

Науковий керівник – к.політ.н., доц. Дорош Л. О.

«М'ЯКА СИЛА» ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ НАТО

У сучасних умовах публічна дипломатія стає важливим структурним компонентом стратегії провідних акторів глобальної політики, до числа яких належить Організація Північноатлантичного договору (НАТО). У прагненні покращення свого іміджу на міжнародній арені НАТО використовує гнучку і комплексну стратегію військово-політичного впливу. Поряд з традиційними методами силового впливу велику увагу Альянс приділяє вдосконаленню застосування принципового нових інструментів, серед яких перше місце належить механізмам «м'якої сили». Як зазначає Філіп Сейб: «НАТО повинно проводити свій вплив через «м'які форми», щоб виправдати свою жорстку силу» [3].

На сучасному етапі використання механізмів «м'якої сили» як інструменту публічної дипломатії НАТО передбачає формування у широкій міжнародній громадськості певних світоглядних установок, а також поширення позитивного образу Північноатлантичного Альянсу як транспарентної, сучасної і успішної міжнародної організації, дружньо налаштованої щодо більшості інших міжнародних акторів. Однією з особливостей застосування «м'якої сили» Північноатлантичним альянсом є вплив на різні сегменти громадянського суспільства інших держав.

Важливим каналом впливу НАТО є робота з різного роду неурядовими організаціями, університетськими і науковими центрами, мас-медіа. У цій сфері Департаментом публічної політики НАТО здійснюється велика кількість грантових проектів, реалізуються програми надання спонсорської допомоги для проведення масових заходів в області публічної дипломатії за напрямками, пов'язаними зі стратегічними пріоритетами Північноатлантичного Альянсу. Особливо важливіми Альянс вважає різні формати роботи з молодіжною аудиторією. З цією метою структурами Альянсу організовується і фінансується

комплекс заходів, що включає спеціальні стипендіальні програми, проведення конференцій, семінарів, практикумів, літніх шкіл, що мають цільову спрямованість. До таких прикладів можна віднести Літню школу в Словаччині та Україні, в рамках якої реалізується програма підготовки фахівців в сфері європейської та євроатлантичної інтеграції.

Вдосконалення інформаційних механізмів, як найважливіших компонентів «м'якої сили» НАТО, було ще більш актуалізовано Альянсом внаслідок загострення відносин з Росією в 2014 р. У зв'язку з цим особливо зросла роль розташованого на території Латвії «Стратегічного комунікаційного центру переваги НАТО» («The NATO Strategic Communications Center of Excellence» або STRATCOM), покликаного відігравати роль «передової ланки» в системі засобів інформаційного впливу Альянсу в протидії Російській пропаганді. Як зазначає американський журналіст Д. Норт, «НАТО розглядає інформацію не як певний нейтральний фактор, необхідний для освіти суспільства і розвитку демократії, але як зброю «м'якої сили» для застосування проти супротивника» [1].

Отже, «м'яка сила» розглядається керівництвом Альянсу як важливе доповнення до «жорсткої сили», яке використовують для розвитку власної військово-політичної структури, а також для здійснення зобов'язань в сфері забезпечення колективної безпеки.

Сучасні реалії розвитку міжнародної системи дозволяють зробити висновок про те, що значення механізмів «м'якої сили» у міжнародних відносинах буде неухильно зростати. Ця тенденція пов'язана, у першу чергу, з тим, що використання виключно насильницьких засобів реалізації власних інтересів стає неможливим навіть для великих держав і впливових міжнародних організацій. Кроки, які вживає керівництво Північноатлантичного Альянсу, а також зміст прийнятих в останній період програмних документів свідчать про чіткий намір керівництва НАТО зробити ставку на подальше вдосконалення механізмів застосування «м'якої сили», головню за допомогою різних технологій інформаційної та освітньої діяльності.

Використана література:

1. Дон Норт: *НАТО и психологические операции* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/world/20150910/230185708.html>.
2. Colin S. Gray. *Hard Power and Soft Power: The Utility of Military Force as an Instrument of Policy in the 21st Century*. [Електронний ресурс] / Colin S. Gray. – Режим доступу: <http://ssi.armywarcollege.edu/pdffiles/pub1059.pdf>.

3. Pagovski Z. Z. *Public diplomacy of Multilateral organizations: the cases of NATO, EU and ASEAN [Електронний ресурс] / Pagovski Z. Z. – Режим доступу: <https://goo.gl/QHW5bN>.*

Я. Мущенко

Науковий керівник – д. політ. н., доц. Бучин М. А.

ІНЦИДЕНТ З ОТРУЄННЯМ СІМ'Ї СКРИПАЛІВ: РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ

Відносини Росії та Сполученого Королівства проходили етап становлення та розвитку з меншими чи більшими успіхами. Все ж, характер британо-російських зносин можна визначити як прохолодно-стриманий, аніж союзницький чи партнерський. Криза офіційних взаємовідносин Лондона та Москви датується 2000-ми роками. Приводом стало нахабне застосування РФ хімічної зброї на території Королівства. Спершу використання радіоактивного елемента полонію-210 для ліквідації колишнього співробітника російської ФСБ О. Литвиненка в 2006 р., вдруге – невдала операція усунення полковника російського ГРУ С. Скрипаля за допомогою нервово-паралітичної речовини «Новачок» у 2018 р. Інциденти показали РФ «брудним» міжнародним актором, який не рахується з міжнародним правом та не гребує забороненими прийомами.

С. Скрипаль – відставний полковник ГРУ Генштабу Росії. 1995 року завербований Таємною службою розвідки Великобританії (МІ-6). 4 березня 2018 р. С. Скрипаль разом з донькою Юлією знайдено непритомними у м. Солзбері. Обоє були госпіталізовані та, як виявило слідство, отруєні хімічною речовиною. Вже 5 вересня британська поліція опублікувала фотографії двох громадян Росії, підозрюваних в отруєнні Скрипалів та назвала їх імена – «Р. Боширов» (А. Чепіга) та «О. Петров» (О. Мішкін) [5]. Т. Мей, прем'єр-міністр Великобританії, заявила, що отруєння було санкціоновано російським керівництвом та відразу зажадала пояснень від Росії, а міністр безпеки Бен Воллес назвав В. Путіна особисто відповідальним за скоєне. Б. Джонсон, міністр закордонних справ, попередив російських урядовців про можливі санкції за умови доведення вини РФ [4].

Загалом, Великобританія прийняла такі рішення: 1) призупинити двосторонні контакти з РФ; 2) вислати 23 російських дипломатів; 3) понизити рівень представництва на Чемпіонаті світу з футболу; 4) за-